

Domov>Vaše pravice>Žrtve kaznivih dejanj>Odškodnina>**Če bo moj zahtevek obravnavan v tej državi**
Če bo moj zahtevek obravnavan v tej državi

Slovaška

Za katere vrste kaznivih dejanj lahko prejmem odškodnino?

Zakon določa enkratno finančno odškodnino za osebe, ki so utrpelo telesno poškodbo zaradi naklepnih nasilnih kaznivih dejanj; odškodnine za druge vrste kaznivih dejanj ni mogoče dodeliti. Odškodnina za telesno poškodbo je povezana predvsem s kaznivimi dejanji umora in telesne poškodbe. Po zakonu so kazniva dejanja trgovine z ljudmi, posilstva, spolne zlorabe, spolnega nasilja, nasilja v družini in neprostovoljnega izginotja ločena kategorija kaznivih dejanj, za katero obstaja tudi odškodnina za nepremoženjsko škodo.

Za katere vrste poškodb lahko prejmem odškodnino?

Žrtve nasilnega kaznivega dejanja lahko prejmejo odškodnino le za utrpelo poškodbo (odškodnina za bolečine in zmanjšano družbeno funkcijo). Za kazniva dejanja trgovine z ljudmi, posilstva, spolne zlorabe, spolnega nasilja, nasilja v družini in neprostovoljnega izginotja je v zakonu predvidena odškodnina za nepremoženjsko škodo.

Ali lahko prejmem odškodnino, če sem sorodnik ali vzdrževani družinski član žrtve, ki je zaradi kaznivega dejanja umrla? Kateri sorodniki ali vzdrževani družinski člani lahko prejmejo odškodnino?

Če je oseba zaradi nasilnega kaznivega dejanja umrla, lahko po zakonu odškodnino zahtevajo tudi njeni sorodniki, ki so morebitni preživeli zakonec in preživeli otroci pokojnika, če ni otrok, pa preživeli starši pokojnika, katera koli oseba, ki je živel s pokojnikom v skupnem gospodinjstvu vsaj leto dni pred njegovo smrtjo in ki je skupaj z njim skrbela za gospodinjstvo, ter katera koli oseba, ki jo je pokojnik preživljal.

Ali lahko prejmem odškodnino, če sem sorodnik ali vzdrževani družinski član žrtve, ki je preživela? Kateri sorodniki ali vzdrževani družinski člani lahko prejmejo odškodnino v tem primeru?

Ne, zakon v teh primerih ne določa dodelitve odškodnine sorodnikom žrtve kaznivega dejanja.

Ali lahko prejmem odškodnino, če nisem državljani države EU?

Odškodnino lahko uveljavlja žrtev nasilnega kaznivega dejanja, ki je državljani Slovaške republike, državljani druge države članice EU, oseba brez državljanstva, ki ima stalno prebivališče v Slovaški republiki ali drugi državi članici EU, ali tuji državljani pod pogoji in v obsegu, ki ga določa mednarodna pogodba, ratificirana in razglašena v skladu z zakonom, če je bila poškodba povzročena v Slovaški republiki. Odškodnino lahko uveljavlja žrtev nasilnega kaznivega dejanja, ki ji je bil v Slovaški republiki dodeljen azil, subsidiarna zaščita, začasno zatočišče, dovoljenje za prebivanje ali izredno dovoljenje za prebivanje, če je bila poškodba povzročena v Slovaški republiki.

Ali lahko uveljavljam odškodnino od te države, če tukaj živim ali sem državljani te države (to je moja država prebivališča ali državljanstva), tudi če je bilo kaznivo dejanje storjeno v drugi državi EU? Ali lahko to storim namesto uveljavljanja odškodnine v državi, v kateri je bilo kaznivo dejanje storjeno? Če da, pod katerimi pogoji?

Ne, slovaško pravo ne določa takega postopka. Odškodnino je mogoče uveljavljati le, če je bila poškodba povzročena na ozemlju Slovaške republike.

Ali moram kaznivo dejanje najprej prijaviti policiji, da bi lahko uveljavljal odškodnino?

Odškodnino je mogoče uveljavljati, če se je že začel kazenski pregon, dosedanji izidi preiskave ali skrajšane preiskave, ki jo izvedejo organi kazenskega pregona, pa ne vzbujajo razumnih dvomov o tem, ali je žrtev nasilnega kaznivega dejanja utrpela telesno poškodbo zaradi dejanja, ki pomeni kaznivo dejanje. To pomeni, da se odškodnina lahko dodeli že po začetku kazenskega pregona, vendar pri tem ni pomembno, ali je kazenski pregon temeljil na kazenski ovadbi s strani žrtve ali je bil začel drugače.

Ali moram pred vložitvijo zahteve za odškodnino počakati na izid policijske preiskave oziroma kazenskega postopka?

Ne, zahtevo lahko vložite pri ministrstvu takoj po začetku kazenskega pregona, če dosedanji izidi preiskave ali skrajšane preiskave, ki jo izvedejo organi kazenskega pregona, ne vzbujajo razumnih dvomov o tem, ali je žrtev nasilnega kaznivega dejanja utrpela telesno poškodbo zaradi dejanja, ki pomeni kaznivo dejanje.

Vendar je treba zahtevo za odškodnino pri ministrstvu vložiti najpozneje eno leto po datumu pravnomočne sodbe ali kaznovalnega naloga, s katerim je bil storilec spoznan za krivega storilca kaznivega dejanja, katerega posledica je telesna poškodba žrtve, ali po datumu sodbe, s katero je bil obdolženec oproščen, ker zaradi neprištevnosti ali mladoletnosti ni bil kazensko odgovoren, žrtev pa ni prejela druge odškodnine za telesno poškodbo. Če se kazenski pregon prekine ali ustavi (ali odloži) na podlagi ustreznih določb zakona št. 301/2005 (kazenski zakonik), lahko žrtev odškodnino zahteva na podlagi odločbe pristojnega organa, iz katere izhajajo zgoraj navedena dejstva. Vendar pa v takih primerih iz izida preiskave ali skrajšane preiskave, ki jo izvedejo organi kazenskega pregona, ne smejo izhajati razumni dvomi o tem, ali je bilo kaznivo dejanje, katerega posledica je telesna poškodba žrtve, dejansko storjeno.

Ali moram odškodnino najprej zahtevati od storilca kaznivega dejanja, če je bil ta identificiran?

Če žrtev nasilnega kaznivega dejanja uveljavlja odškodnino šele po koncu kazenskega postopka, je upravičenost do odškodnine odvisna od tega, ali je zahteva za odškodnino od storilca v kazenskem postopku vložena pred koncem preiskave ali skrajšane preiskave. To ne velja v primeru, če je bila s kaznivim dejanjem povzročena smrt, ali v primeru telesne poškodbe, povzročene s kaznivimi dejanji trgovine z ljudmi, posilstva, spolnega nasilja, spolne zlorabe, zlorabe bližnjega ali oskrbovane osebe ali neprostovoljnega izginotja.

Ali sem še vedno upravičen do odškodnine, če storilec kaznivega dejanja ni bil identificiran oziroma obsojen? Če da, s katerimi dokazi moram podpreti svojo zahtevo?

Če identiteta storilca kaznivega dejanja, katerega posledica je poškodba žrtve, ni znana, če ni znano, kje se nahaja, ali če kazenski pregon takega storilca preprečuje zakoniti zadržek, žrtev pa za poškodbo ni prejela polne odškodnine iz drugih virov, lahko žrtev uveljavlja odškodnino samo, če iz izida preiskave ali skrajšane preiskave, ki so jo izvedli organi kazenskega pregona, ne izhajajo utemeljeni dvomi o tem, ali je bilo kaznivo dejanje, zaradi katerega je žrtev utrpela telesno poškodbo, dejansko storjeno. Zahteva mora biti podprta s pravnomočno odločbo organa kazenskega pregona ali sodišča, ki je zadnje obravnavalo zadevo, da se dokažejo zgoraj navedena dejstva.

Ali je določen rok, v katerem moram uveljavljati odškodnino?

Zahteva se lahko vložijo pri ministrstvu po začetku kazenskega pregona. Zahtevo je treba vložiti najpozneje v enem letu od datuma, ko je sodba, s katero je bil storilec spoznan za krivega kaznivega dejanja, postala pravnomočna. Če identiteta storilca ni znana ali če njegov kazenski pregon preprečuje zakoniti zadržek, je treba zahtevo vložiti v enem letu od datuma, ko je odločba organa kazenskega pregona, ki je zadnji obravnaval zadevo, postala pravnomočna. Ko se ta rok izteče, pravica do odškodnine po tem zakonu preneha.

Če je sodišče v kazenskem postopku žrtev nasilnega kaznivega dejanja in njen odškodninski zahtevek za škodo, ki je posledica poškodbe, napotilo na civilni postopek ali postopek pred drugim organom, je treba vlogo vložiti v enem letu od datuma, ko je odločba o upravičenosti žrtve v civilnem ali drugem postopku postala pravnomočna. Ko se ta rok izteče, pravica do odškodnine po tem zakonu preneha.

Katere izgube in stroške zajema odškodnina?

Odškodnina zajema na primer naslednje:

Odškodnina se izplača le za telesne poškodbe (odškodnina za bolečine in zmanjšano družbeno funkcijo), v primerih, opredeljenih z zakonom, pa tudi za duševno škodo. Odškodnina ne zajema drugih izgub ali izdatkov.

(a) za žrtev kaznivega dejanja:

– materialno (neduševno) škodo:

stroški zdravstvene oskrbe (zdravljenje: ambulantno in bolnišnično zdravljenje, okrevanje),

dodatne potrebe ali stroški, ki izhajajo iz poškodbe (tj. pomoč in nega, začasno in trajno zdravljenje, podaljšano obdobje študija, fizioterapija, prilagoditev domačega okolja, posebni pripomočki itd.),

trajne posledice poškodbe (npr. invalidnost ali druga trajna okvara),

izguba zaslužka v času zdravljenja in po njem (vključno z izgubljenim dohodkom in izgubo zmožnosti ustvarjanja zaslužka ali zmanjšano sposobnostjo preživljanja itd.),

izguba priložnosti,

stroški sodnih postopkov v zvezi z dogodkom, posledica katerega je bila poškodba, kot so stroški pravnih storitev, sodni stroški,

odškodnina za ukradeno ali poškodovano osebno lastnino,

drugo,

– se ne uporablja,

– duševno (nepremoženjsko) škodo:

bolečine in trpljenje žrtve – **odškodnina za nepremoženjsko škodo zaradi kaznivih dejanj trgovine z ljudmi, posilstva, spolne zlorabe, spolnega nasilja, nasilja v družini in neprostovoljnega izginotja,**

(b) za upravičence ali sorodnike žrtve:

– materialno (neduševno) škodo:

pogrebni stroški,

stroški zdravstvene oskrbe (npr. terapija za družinskega člana, ambulantno in bolnišnično zdravljenje, okrevanje),

izguba sposobnosti preživljanja ali priložnosti,

– se ne uporablja,

– duševno (nepremoženjsko) škodo:

bolečine in trpljenje sorodnikov in upravičencev/odškodnina za preživele družinske člane v primeru smrti žrtve – **preživelim družinskim članom pokojne žrtve nasilnega kaznivega dejanja se izplača odškodnina, ki na podlagi zakona ne sme presegati 25-kratnika minimalne plače, ki velja v trenutku, ko je bilo storjeno kaznivo dejanje. Če je bila s kaznivim dejanjem povzročena smrt in je preživela le ena žrtev nasilnega kaznivega dejanja, ki je bila za preživljanje odvisna od pokojnika, je ta upravičena do odškodnine v višini 50-kratnika minimalne mesečne plače, ki velja v koledarskem letu, v katerem je bilo storjeno kaznivo dejanje.** Ali se odškodnina izplača z enkratnim plačilom ali v mesečnih obrokih?

Odškodnina se izplača z enkratnim izplačilom.

Kako lahko moje ravnanje v zvezi s kaznivim dejanjem, moja kazenska evidenca ali nesodelovanje v odškodninskem postopku vplivajo na možnost prejete odškodnine in/ali njen znesek?

Kazenska evidenca ne vpliva na priznanje odškodnine, ki jo izplača Slovaška republika. Organ za odločanje lahko zniža odškodnino ali se odloči, da je ne podeli, če je žrtev delno kriva za nastanek poškodbe ali ni uveljavljala pravice do prejema odškodnine od storilca kaznivega dejanja, ki je povzročilo telesno poškodbo.

Kako lahko moje finančno stanje vpliva na možnost prejete odškodnine in/ali njen znesek?

Finančno stanje žrtve ne vpliva na odločbo o odškodnini.

Ali obstajajo druga merila, ki lahko vplivajo na možnost prejete odškodnine in/ali njen znesek?

Na znesek odškodnine lahko vpliva delež žrtvine krivde za nastanek telesne poškodbe ali dejstvo, da žrtev ni uveljavljala pravice do prejema odškodnine neposredno od storilca kaznivega dejanja.

Kako se odškodnina izračuna?

Če je telesna poškodba priznana s sodno odločbo, odškodnina temelji na obsegu poškodbe, navedenem v sodbi; v drugih primerih telesne poškodbe se smiselno uporablja posebna zakonodaja o uveljavljanju odškodnine za bolečine in zmanjšano družbeno funkcijo. Odškodnina za nepremoženjsko škodo v primeru kaznivih dejanj trgovine z ljudmi, posilstva, spolne zlorabe, spolnega nasilja, nasilja v družini ali neprostovoljnega izginotja znaša desetkratnik minimalne plače (ki je veljala ob nastanku poškodbe), odškodnina za nepremoženjsko škodo preživelih družinskih članov žrtve, če je ta zaradi kaznivega dejanja umrla, pa znaša 25-kratnik minimalne plače (ki je veljala ob nastanku poškodbe).

Ali obstaja najnižji/najvišji znesek, ki se lahko dodeli?

Zakon ne določa najnižjega zneska odškodnine. Najvišji znesek je določen na 50-kratnik minimalne plače, ki velja ob storitvi kaznivega dejanja (opomba: trenutno je to 31 150 EUR).

Ali moram v obrazcu zahteve navesti znesek? Če da, ali dobim navodila za izračun zneska ali o drugih vidikih?

Če je bila odškodnina zaradi telesne poškodbe priznana s pravnomočno sodbo ali kaznovalnim nalogom v kazenskem postopku, se odškodnina v primeru poškodbe izračuna in dodeli na podlagi obsega poškodbe, navedenega v sodbi ali kaznovalnem nalogu. Če se žrtev in njen zahtevek v kazenskem postopku napotita na civilni postopek, izračun in dodelitev odškodnine v primeru telesne poškodbe temeljita na obsegu poškodbe, kot je naveden v odločbi civilnega sodišča. Sicer je treba za določitev točnega zneska odškodnine predložiti izvedensko ali zdravniško mnenje, ki vsebuje potrebne informacije za njegov izračun. Pravila za določanje zneska odškodnine so opredeljena v zakonodaji, ki določa pravila za oceno telesne poškodbe na splošno in ne le za določanje odškodnine žrtvam nasilnih kaznivih dejanj.

Ali se odškodnina, ki jo za izgube prejmem iz drugih virov (na primer od delodajalca ali iz sheme zasebnega zavarovanja), odšteje od odškodnine, ki jo izplača organ/telo?

Da, odškodnina se zagotovi le pod pogojem, da za poškodbo ni bila dodeljena odškodnina iz drugih virov (na primer na podlagi zasebnega zavarovanja ali neposredno od storilca nasilnega kaznivega dejanja).

Ali lahko dobim predujem odškodnine? Če da, pod katerimi pogoji?

Predujmi odškodnine niso na voljo.

Ali lahko po sprejetju odločitve v glavni stvari dobim dopolnilno ali dodatno odškodnino (na primer zaradi spremembe okoliščin ali poslabšanja zdravstvenega stanja itd.)?

To je mogoče; žrtev lahko zahteva odškodnino več kot enkrat (na primer ob spremembi okoliščin ali poslabšanju zdravstvenega stanja), vendar mora biti vloga kljub temu vložena v osnovnem roku (tj. najpozneje v enem letu od datuma, ko je kazenska sodba, s katero je bil storilec spoznan za krivega, postala pravnomočna, ali – če identiteta storilca ni znana ali če njegov kazenski pregon preprečuje zakoniti zadržek – v enem letu od datuma, ko je odločba organa kazenskega pregona, ki je zadnji obravnaval zadevo, postala pravnomočna). Skupni znesek odškodnine v isti zadevi pa ne sme presežati 50-kratnika minimalne plače.

Katera dokazila moram priložiti svoji zahtevi?

Pravnomočno sodbo ali odločbo organa kazenskega pregona, ki je zadnji obravnaval zadevo; če žrtev take odločbe ne more priložiti, mora navesti organ kazenskega pregona ali sodišče, ki je zadnje obravnavalo kaznivo dejanje; dokazilo o telesni poškodbi, ki jo je žrtev utrpela zaradi nasilnega kaznivega dejanja; če je tak dokument del spisa v preiskavi ali sodnega spisa, lahko žrtev nasilnega kaznivega dejanja namesto predložitve samega dokumenta ta dokument in spis, v katerem se nahaja, le navede; podrobnosti o vseh ukrepih, ki jih je žrtev izvedla za pridobitev odškodnine od storilca kaznivega dejanja, ki je povzročilo telesno poškodbo, ali od storilca kaznivega dejanja trgovine z ljudmi, posilstva, spolnega nasilja ali spolne zlorabe; dokument, ki dokazuje, da je zahtevo vložila oseba, ki je žrtev nasilnega kaznivega dejanja in je živela s pokojnikom v skupnem gospodinjstvu v času smrti pokojnika, če je kaznivo dejanje povzročilo smrt.

Ali je treba ob vložitvi zahteve in za njeno obravnavo plačati upravne ali druge pristojbine?

Za postopek uveljavljanja odškodnine ni treba plačati pristojbine.

Kateri organ odloča o zahtevah za odškodnino (v nacionalnih primerih)?

O zahtevah za odškodnino odloča ministrstvo za pravosodje Slovaške republike.

Kam moram poslati zahtevo (v nacionalnih primerih)?

Zahtevo je treba poslati na naslov: Ministerstvo spravodljivosti Slovenske republike [ministrstvo za pravosodje Slovaške republike], Račianska ul. 71, 813 11 Bratislava.

Ali moram biti navzoč v postopku in/ali pri odločanju o zahtevi?

Navzočnost žrtve se ne zahteva.

Kako dolgo (približno) traja, da od organa prejmem odločbo o odškodnini?

Ministrstvo za pravosodje Slovaške republike mora o zahtevi za odškodnino odločiti v štirih mesecih. To obdobje se podaljša za čas, ki je potreben za vzpostavitev sodelovanja s pristojnimi organi kazenskega pregona, sodišči, drugimi vladnimi organi, višjimi ozemeljskimi enotami, občinami ali drugimi osebami, in čas, ki ga naštetih porabijo za zagotovitev zahtevane dokumentacije, potrebne za odločitev.

Kako lahko izpodbijam odločbo organa, če z njo nisem zadovoljen?

Če ministrstvo za pravosodje Slovaške republike ne prizna zahteve ali če jo prizna le delno, ima žrtev nasilnega kaznivega dejanja pravico zahtevati zaščito svojih subjektivnih pravic z upravno pritožbo na podlagi ustreznih določb zakona št. 162/2015 (zakonik o postopku pred upravnim sodiščem).

Kje lahko dobim potrebne obrazce in druge informacije o tem, kako uveljavljati odškodnino?

Na spletišču [ministrstva za pravosodje Slovaške republike](#). Med kazenskim postopkom preiskovalni organi žrtve obvestijo o možnostih in pogojih uveljavljanja odškodnine od Slovaške republike.

Ali obstaja posebna telefonska linija ali spletišče v ta namen?

Informacije o odškodnini za žrtve kaznivih dejanj so objavljene na [spletišču ministrstva za pravosodje](#). Prav tako se žrtvi, ki je zasljučena v kazenskem postopku, zagotovijo informacije (vključno s kontaktnimi podatki) o organizacijah, ki ponujajo pomoč in podporo žrtvam.

Ali lahko dobim pravno pomoč (pomoč odvetnika) za pripravo zahteve?

Pravne pomoči ni mogoče dobiti posebej za uveljavljanje odškodnine. Mogoče pa je uporabiti splošno pravno pomoč države, ki jo zagotavlja center za pravno pomoč. Poleg tega tudi samo ministrstvo za pravosodje zagotavlja osnovne smernice za uveljavljanje odškodnine.

Ali obstajajo organizacije za podporo žrtvam, ki mi lahko pomagajo pri uveljavljanju odškodnine?

Da, obstajajo organizacije, ki ponujajo pomoč in podporo žrtvam nasilnih kaznivih dejanj, vendar trenutno delujejo neodvisno od države.

Zadnja posodobitev: 03/05/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.